

Tuhkanen.
Biblian Hist.
selityksiä.

Biblian Historian selityksiä

Kotoa, lainakirjastoja ja kansa-
kouluja warten

toimittanut

J. H. Tuohkanen.

I wihko.

Nikolainkaupunki,

painettu W. Pasin kirjapainossa,

1881.

Johdanto.

I.

Uskonnoista ja sen ilmoitusmuodoista.

Samoin kuin lapset luonnollisen yhdyksiteen kautta ovat vanhempiinsa fidotut, samoin myöskin joku yhdyssäike liittää jokaisen ihmisen Jumalaan. Tätä yhdyssidettä, joka ensin ilmaantuu jonkunlaisena huomiona, aavistuksena tahi tunteena Jumalasta, vähittäin kehkeentyy jonkunlaiseksi tiedoksi tahi arvelukseksi Jumalasta ja osoittautuu itsensä Jumalan-palveluksessa, sanotaan **uskonnoiksi**.

Kaikkein uskontojen ensi-alku perustautuu Jumalalliseen ilmoitukseen. Sentähden emme saa oikeata autuaaksi tekewätä uskontoa ettii ihmisen järjestä, ontta hyötyä tarkoittawista aiheista, eikä ulkonaisen maailman ilmiöistä, vaan **Jumalan ilmoituksesta**, joka ainoastaan woipi uskonnon vaikuttaa ja kehittää.

Samoin kuin koko ihmiskunta on saanut alkunsa yhdestä ainoasta ihmisparista, samoin myöskin ovat kaikki uskonnot saaneet alkunsa yhdestä ainoasta **oikeasta uskonnoista**. Kaikissa, yksin alhaisimmisjakin uskonnoissa on jotakin jälellä oikeasta uskonnoista. Ei niin alhaisella uskonnon kannalla olevata pakanata löydy, jolla ei olisi jonkunlaista tuntoa syntisyydestä, jonkunlaista aavistusta Jumalasta ja jonkunmoista tietoa tulewaisesta elämästä. Sitä paitti, warsinikin ylewämmällä kannalla olewilla pakanalla on paljon polwi polwelta perittyjä tarinoita, jotka suuressa määrässä wiittaawat alkuperäiseen, oikeaan, uskuntoon. Kaikissa uskonnoissa on jotakin totta. Totuus on walhetta vanhempi.

Että ihminen on alkuperäisesti aiottu yhteenteen Jumalan kanssa, ja että tämä yhteisyys tarkoittaa ihmisen osallisuutta Jumalalliseen pyhyyteen, kunniaan ja autuuteen, todistaa

meillä jokaisen ihmisen sydämessä olevan halun ja ikävöittäjä-ääni, joka ei rauhoitu ennen kun se tulee wakuutetuksi yhteisyydestänsä Jumalan kanssa. Tämä ääni, jonka Jumala on luomiesä istuttanut jokaisen ihmisen sydämeen sanotaan **omaksi tunnoksi**. Mutta omantunnon ääni ei ainoastaan ikävöitse Jumalan yhteyttä, vaan se myös joko heikommin tahi voimallisemmin jokaiselle ihmiselle todistaa rikollisuudestaansa ja pakoittaa hänen tietonsa ja tuskunsa mukaan seuraamaan Jumalan lakia. Tästä todistaa apostoli Paawali Room. 2: 14—15. Sillä koska pakanat, joilla ei lakia ole, tekewät luonnostaan sitä kuin laki anoo, niin he, waikka ei heillä lakia ole, owat itse heillensä laki; Että he osoittawat lain työn olevan kirjoitetun heidän sydämiinsä ja niin heidän omantuntonsa ynnä todistaa ja heidän ajatuksensa keskenänsä itse päällensä kantawat eli myös heitänsä syyttämiksi tekewät.

Kaiken uskonnon ensi-alku perustautuu Jumalalliseen ilmoitukseen. Jumala tekee itsensä ihmisille tunnetuksi, joko keinottomasti ihmisessä tahi keinollisesti luonnon waltakunnassa, ulkonaisessa maailmassa.

Keinottomasti ilmoittaa Jumala itsensä ihmiselle ihmisen luonnossa eli omassa-tunnossa, johon Hän jo luomiesä istutti tiedon tahdostaan, ja joka hänessä pysyy aina. Tätä ilmoitusta sanotaan **syntyesä saaduksi** sentähden että sen jokin ihminen omaa jo syntyesään.

Syntyesä saatu uskonto tointuu ihmisessä **keinollisen ilmoituksen** kautta. Kun ihminen rupeaa tutkimaan luonnon waltakuntaa, josta hänkin on osa, niin hänessä herää kysymys: kuka on tuon suuren luonnon-talouden alku, perustaja ja ylläpitäjä? Tutkiesansa sen suuruutta, kauneutta ja sen ihmeellistä järjestystä, huomaa hän oman mitättömyytensä ja tulee siihen warmaan päätöksen, että joku korkeampi olento löytyy, josta kaikki owat alkunsa saaneet, ja joka kaikki ylläpitää. Sitä uskontoa jonka ihminen saavuttaa luonnon waltakunnan tutkimisesta, sanotaan **itsewoittamaksi uskonnoksi**.

Molempia sekä syntyesä saatua että itsevoittamaa uskontoa nimitetään yhteisellä nimellä: **luonnolliseksi uskonnoksi.** —

Keinotointa ja keinollista Jumalan ilmoitusta sanotaan myös yhteisellä nimityksellä **yhteiseksi ilmoitukseksi** seitähden, että se on jokaiselle ihmiselle tarjona ja jokaisen älyttävänä.

Jos ihminen olisi pysynyt alkuperäisessä luomisen viattomuutensa tilassa, olisi hän voinut, Jumalan yhteisen ilmoituksen ja luonnollisen uskonto-tykyisyytensä kautta Jumalan tahdon käsittää ja sitä täydellisesti noudattaa. Mutta kun hänen omantuntonsa ääni on synnin kautta heikkoontunut, sekä valaistu tietonsa on esikuvain, tavan ja harjaantumisen kautta tullut himmeäksi, heikoksi ja epävakaiseksi, kuin myös hänen tahtonsa on wieraantunut Jumalan tahdosta ja sitä paitsi, kun luontokaan ei enää jälkeen syntiinlankeamisen ole alkuperäisessä turmelemattomassa tilassa, niin ei enää voi yhteinen ilmoitus ja luonnollinen uskonto hänen hengellisiä tarpeitansa tyydyttää. Luonnollisen uskonto-tykyisyytensä kautta woipi ihminen tulla siihen käsitykseen, että joku korkeampi olento löytyy, joka kaikkialla hallitsee, mutta minunoinen hän on, se jääpi hänelle selittämättömäksi. Kuitenkin, vaikka tämä korkein olento jääpi hänestä käsittämättä, woipi hän, jos hän tunnollisesti seuraa hänessä jällelsolewata omantuntonsa ääntä, tulla jotekin hyvin hawaitsemaan, että yhteys Jumalan ja hänen välillänsä on tullut rikotuksi. Tämän tunteminen synnyttää hänessä pelvon rangaistuksesta ja rangaistuksen pelko vaikuttaa hänessä halun päästäksensä sowingoon Jumalan kanssa. Tämminäinen hengellistä tarvetta herättävä uskonto ei voi ihmistä rauhoittaa eikä onnelliseksi tehdä. Kuitenkin sillä on suuret tarkoitukset, sillä se ihmisen wajakaisuuksien paljastamisen kautta pakottaa häntä etsimään korkeampaa ja täydellisempää uskontoa, semmoista uskontoa, jossa hän saavuttaa tiedon sowingosta ja tuntee itsensä sowingotuksi Jumalan kanssa.

Synnin kautta tuli Jumalan yhteinen ilmoitus himmennetyksi ja ihmiset waiwuiwat wääriin uskontoihin. Mainitta-

wimmat erheytykset Jumalan tuntemisessa ovat 1:si **Ilmestysten kieltävä jumalisuus**, joka tunnustaa iankaikkisuudesta olewan ja äärettömästi luotujen kappalten ylitseikäwan Jumalan, joka, kerran luonnonlait määrättyänsä, ei enää pidä minkäänlaista huolta maailmasta, waan antaa siinä itsekunni tytynsä mukaan itseänsä hoitaa ja eteenpäin pyrkiä. Tästä seuraa ilmestysten, ihmisten ja rukousten kuulemisen mahdollisuuden kieltäminen; 2:si **Yltä-jumalisuus**, joka pitää koko maailmata Jumalana, kieltäen Jumalan itellisyuden ja ylewyden maailman ylitse ja Hänen eroittamisensa maailmasta. Maailma on muka Jumala ja kaikkinaisen elo maailmassa on sen erinäisiä ilmestysmuotoja. Ihmisen itsenäisyys, tulewainen elämä, ylösnouseminen, tuomio ja kosto kielletään ja eroitus hyvän ja pahan välillä kadottaa tässä jäädyllisen arwonja; 3:si **Kaksi jumalisuus** väittää löytyvän kaksi iankaikkista pää-olentoa, **hyvän ja pahan**, jotka iankaikkisuudesta saatta waikuttawat vastoin toisiaansa; 4:si **Moni-jumalisuus** kunnioittaa useita ylhäisempiä olentoja ja tunnustaa niille itsekullekin erityisiä toimintoja asemassaan, luullen toisten olewan ylhäisemmällä, toisten alhaisemmalla asteella maailman hallinnossa, joten toiset (ylhäisemmät olennot) käskewat toisia (alhaisempia olentoja) maailman hallinnossa; 5:si **Tähtien palvelus** tunnustaa tähtien lujan, muuttumattoman järjestyksen waikuttawan milloin siunausta milloin pahaa maan päällä ja pitää niitä jumaluuden iankaikkisina välittäjinä tahi ilmoitteina; 6:si **Luonnon ja huwien palvelus**, joka, joko kuuwia tahi luonnonwoimia ja luotuja kappaleita, luojan asemesta palwelee. —

Kun Jumalan yhteinen ilmoitus on synnin kautta himentynyt ja luonnollinen uskonto niin monille haaroille efsynyt, jonka wooksi ihminen ei woi enään sen nojalla päästä totiseen Jumalan oikeaan tuntemiseen, niin on Jumala, saattaaksensa itsensä ihmisille oikein tunnetuksi, erityisesti ilmoittanut itsensä Kristuksessa ja sanassa Hänestä. Tätä erinäistä ilmoitusta, jota ei löydetä ihmisen yhteisessä luonrossa eikä

saaviteta ulkonaisen maailman tutkistelemisesta, sanotaan: **Ilmoitetuksi uskonnoksi.** Ilmoitettu uskonto on oikea ja täydellinen, sillä sen perusteena on Jumalan jumalallinen ilmoitus ja se ainoastansa voipi tyydyttää ihmisen uskonnollisen halun ja kaipauksen, sillä se ei ainoastaan täydellisesti selitä luonnollisten uskonnon kautta saavutettua tietoa Jumalan ja ihmisen välin rikkomuksesta, vaan se myös ilmoittaa sovinnon Jumalan ja ihmisen välillä tulleen tehdyksi Kristuksessa ja kehoittaa ihmistä tähän sovintoon turvaamaan.

Ilmoitettu uskonto jakaantuu kahteen osaan: **lupauksiin ja ennustuksiin tulewasta sovittajasta Kristuksesta ja ilmoitukseen siitä että lupaukset ja ennustukset ovat jo Kristuksessa tähtetyt.*** Edellistä kutsutaan **Jumalais-uskonnoksi** ja jälkimäistä **Kristilliseksi uskonnoksi.** Kuitenkaan tämän ja on kautta ei ilmoitus ja uskonnossa synny mitään vastahakoinutta tahi hajaantumista, sillä edellinen heijoo perustuksena ja jälkimäinen sen päällä täydellisenä rakennuksena.

Kristillinen uskonto on korkein ja täydellisin uskonto, joka ei tarvitse mitään korjailemista. Mutta että sen korkea tarkoitus voisi ihmisessä toteentua pitää ihmisen kasvaman sen tiedossa ja tietoisuuden kautta saavuttaman sen pyhityksen, jota se tahtoo saada jokaisessa ihmisessä toteennutetuksi.

II.

Raamattu.

Ilmoitetun uskonnon tiedon perustukset löytyvät kirjoitetuna **Pyhässä Raamatussa** eli siinä kirjojen kokouksessa, jota toisella nimellä kutsutaan **Bibliaksi**, joka suomenkielellä merkitsee kirjaa. Tämä on Jumalan sanan omittainen koronimi, jota on **Kristonuskon** avoista (1407 j. K. j.) asti käytetty.

*) Tässä on eroitettava ennustukset kristillisen seurakunnan vaiheista, sen lopullisesta voitosta ja maailman lopusta, jotka eivät ole vielä ehtineet määrättyyn tähtäntönsä.

Pyhän Raamatun on eri aikoina, erityiset ihmiset kirjoittaneet. Sen kirjoittajia nimitetään profeteoiksi, ewankelistoiksi ja apostoleiksi. Vanhan testamentin kirjat ovat ilmestyneet noin tuhannen vuoden kuluessa, lukien Mooseksesta Babylonian wankeuteen. Uuden testamentin kirjat ovat ilmestyneet ensimmäisellä vuosisadalla jälkeen Kristuksen syntymisen. Vanhan testamentin kirjoista on suurin osa alkuperäisesti kirjoitettu Hebrean kielellä (ainoastansa Dan. 2: 4—7. 7:mäs luku, Esra 4: 8—6: 18. 7: 12—26. Jerem. 10: 11 on kirjoitettu Chaldean kielellä). Uuden testamentin kirjat, paitsi Matteuksen ewankeliumia, joka on kirjoitettu Syro-Chaldean kielellä, ovat Kreikan kielellä kirjoitetut.

Baikka Pyhä Raamattu on ihmisten kautta ihmisille kirjoitettu, ihmisten kokoilema ja jättämä, niin se kuitenkin suurimmalla oikeudella ansaitsee Jumalan-sanan nimen ja arvon, sillä sen kirjoittajat ovat sen Pyhän Hengen vaikutuksesta kirjoittaneet. Heidän kirjoituksensa perustuu osittain Jumalan ylönluonnollisiin, totisiin ilmestyksiin ja puheisiin, osittain Pyhän Hengen sisälliseen walaistukseen, jonka walossa he voivat Jumalallisia totuuksia esitellä ja muistoon kirjoittaa jo tapahtuneina tahi wast'edes tapahtuwina. Sen, ett'eivät he ole aikansa tapahtumain todistuksissa eikä tulewaisten tapausten ennustuksissa erehtyneet, todistaa meille Pyhän Raamatun oma historia. Sentähden, kun Pyhä Henki on Raamatun kirjoittajissa wai kuttanut, ovat he myöskin saman Hengen warjeluksen kautta tulleet warjelluiksi inhimillisistä erheyyksistä ja inhimillisiä tarkoituksia etsiwistä aiheista. —

Wakamääränsä suhteen jakaantuu Raamattu kahteen osaan: Vanhaan Testamenttiin ja Uuteen Testamenttiin eli liittoon. Vanhaksi Testamentiksi nimitetään niitä kirjoja, jotka ovat ennen Kristuksen syntymistä kirjoitetut ja Uudeksi Testamentiksi niitä kirjoja, jotka ovat kirjoitetut jälkeen Kristuksen syntymisen. Edellisissä kirjoissa puhutaan siitä liitosta, jonka Jumala, walmistaaksensa tietä wapahtamielle, teki Abrahamin ja hänen jälkeentulewaistensa kansa; jälkimäisissä taas

puhutaan siitä liitosta, jonka Jumala, lunastusta antaaksensa ja jaksuksensa, on tehnyt kaikkein kansain kanssa sen Kristuksessa ilmoitetun lunastuksen perusteella.

Raamatun kirjat ovat kolmea laatua: historiallisia, opillisia ja profetallisia-kirjoja. Historiallisiin kirjoihin kuuluu: 5 Moosoksen kirja, jotka paitsi historiata sisältävät lakikirjat, Josuan kirja, Tuomarein kirja, 2 Kuningasten kirja, 2 Nitiakirja, Esran kirja, Nehemian kirja ja Esterin kirja; Mathuksen ewankeliumi, Markuksen ewankeliumi, Luukkaan ewankeliumi ja Apostolein teot. Opillisia kirjoja ovat: Jobin kirja, Psalmtari, Salomouin sananlaskut, Salomou saarnaaja, Salomouin korkea weisu; Paawalin 13:sta lähetyskirja: 1 Roomalaisille, 2 Korintholaisille, 1 Galatalaisille, 1 Effeisiläisille, 1 Filippiläisille, 1 Kolossilaisille, 2 Thessalonikalaisille, 2 Timotheukselle, 1 Tiitikselle ja 1 Filemouille, Epistola Hebrealaisille, jonka kirjoittajaa ei varmasti tiedetä, 2 Lähetyskirjettä apostoli Pietarilta, 3 Johannekselta, 1 Jaakobilta ja 1 Judalta. Profetallisia kirjoja ovat: Jesaja, Jeremia, Hesekiel ja Daniel, Hosea, Joel, Amos, Obadia, Jona, Miika, Nahum, Habakuk, Zefania, Haggai, Zakaria, Malakia ja Johanneksen Ilmestys.

Sisältönsä juhteen jakaantuu Raamattu kahteen osaan: lakiin ja ewankeliumiin.

Pyhän Raamatun kirjat jaetaan armonsa juhteen kahteen luokkaan, täysi-arwoisiin ja epä-arwoisiin eli Apogryssa-kirjoihin. Täysi-arwoisiksi sanotaan niitä kirjoja, jotka seurakunta on hyväksynyt ja tunnustanut pyhiksi, antaen niille täydellisen jumalallisen armon. Vanhan Testamentin täysiarwoisat, eli kanoonilliset kirjat ovat kaikki muut, paitsi apogryssa-kirjat, joita ei ole Jumalallinen kirko hyväksynyt. Niistä ei liioin mainita Uudessa Testamentissa mitään ja niiden arwosta oli wanhinmassa Kristillisessä seurakunnassa eri mieliä. Ne ovat seuraawaiset: Judithan kirja, Wiisauden kirja, Tobian kirja, Jesu-Syrachin kirja, Barnabin kirja, Makkabealaisten 2 kirja, kappaleita Esterin kirjasta ja Danielin kirjasta,

Historia Susannasta, Belista Babelissa, Lohikäärmeestä Babelissa, Usarian rukous, Kolmen miehen kiitoswirsi tulesa, Manasssen rukous. — Urwelon alaiia kirjoja Uudessa Testamentissa ovat olleet: Pietarin toinen, Johanneksen toinen ja kolmas, Jaakobin ja Judan epistokat sekä Johanneksen ilmestys. Kuitenkin on niiden arwo myöhempinä aikoina tullut kristillisissä seuralakunnissa tunnustetuksi. Todistukseksi siitä kuinka arwojasit kanoonillisia kirjoja on loottu, olkoon lyhyesti mainittu, että suurem joukon salaisia kirjoja, varsinkin tarinoita Kristuksen ja muiden pyhäin miesten elämän vaiheista, ovat kristityt polttaneet. Sekin, että Jumalan sana on wrostituhansia puhtaana säilynyt ja että sen totuuksia ei ole wöittu kufistaa, todistaa sen ilankaiikijen totuuden järälättämättömästä alkuperäisyydestä. Todellista Jumalan sanan kieltäjää ei liioin löydy, sillä ankariinkaan kieltäjä ei woi sitä täydellijellä wakuutuksella kieltää, waan se kiello, josta he kerskaawat, on walehtelemistä itseänsä vastaan, jossa eiwät he woi kuitenkaan sen pitemmälle päästä, kuin siihen asti, että he lopuksi osittain (ei täydellisesti) uskowat omaa walehtansa.

Vanhan Testamentin Historia.

1. Luominen.

Alussa loi Jumala taiwaan ja maan. Näillä sanoilla ratkaisee kohta Pyhä Raamattu tuon suurem ja ihmisiltä selittämättömän kysymyksen: mistä on aika ja kaikki kappaleet alkunsa saaneet. Ujalle on Jumala alin antanut ja kappaleet on Hän luonut. Luomisella ymmärretään sellaista Jumalan taikiwallan, wiisauden ja hywyhyden tekoa, josta maailma sai alkunsa. Luomisen työ on 1:si keinotoin (alkuaineiden ja enkelein luominen ja 2:ssi keinollinen luominen. Wiimemainitulla ymmärretään alkua-aineista sittemmin tapah-

tuntuu maailman järjestyksestä, muodostamisesta eli valmistamisesta. Keinotoin luominen on tapahtunut aineettomuudesta, jota vastaan keinollisen luomisen ehtoina ovat alkuaineet. Se, että äärellisten kappalten alkamisessa jai aikakin alkunsa, todistaa Jumalan olevan yhänsä ijankaikkisen.

Jumala loi maailman kahdenlaisiksi: **henki maailmaksi ja luonnolliseksi maailmaksi**, eli toisiin sandoen näkyväiseksi ja näkymättömäksi. Edelliseen, paitsi enkeleitä, kuuluvat myöskin henkensä puolesta ihmiset, jotka, samoin kuin enkelitkin, ovat ehdollisia luotuja henkiä (sielunsa puolesta,) suljeut tilan ja ajan ehtoihin, jota vastaan Jumala on itsessään kaikki täydellisyhdet yhdistävä, ajan ja tilan ehdoista vapaa, iankaikkinen äärettömyys — ääretön oleinto. Enkelit ovat ensimmäisiä Jumalan luoduista, jonka voimne päättää Job. kirj. 38: 7 johdolla. **Koska aamutähdet ynnä miina kiitit ja Jumalan lapset riennitit.**

Sanottaessa: **Jumala loi maailman tyhjäksi**, emme saa ajatella, että tyhjyys olisi mika se aine, josta Jumala on luonut maailman, vaan että Jumala on sanallansa kaikki olewaijet olemattomuudesta kutsunut.

On selitetty, että langenneiden enkelien lankeemus olisi tapahtunut keinottoman ja keinollisen luomisen välisellä aikakaudella, josta sitte, kun he maan päälle heitettiin, seurasi antius ja tyhjyys. Tämän selityksen johdosta voifimme otaksua, että heidän lankeemuksellansa oli niin suuri turmelewa voima, että se maan alkuaineetkin teki työtöhyäksi ja että Jumalan oli tyhjyydestä sittemmin ryhtymäinen uuden maailman perinpohjaiseen luomiseen. Koska tällöinen selitys johtaa tyhjyyttä aineeksi ajattelemaan ja sitä paitsi antaa liian suuren wallan langenneille hengille Jumalan luomistyön estämisessä, niin otaksomme, että antiudella ja tyhjyydellä tässä tarkoitetaan sitä elottomuuden ja elon ehtojen tyhjyyttä, joka aineellisessa maailmassa ennen sen täydellisempää kehentymistä oli. Eihän maakaan, ennen sen keinollista, järjestettyä, luomista voinut tyhjä alkuaineista olla, koska ja

notaan kohta tämän tyhjyyden perässä: ja Jumalan Henki liikkui wetten päällä. Jumala on kaikissa läsnä olevainen.

Kun Jumala ilmoittaa olentonsa, niin Hänestä kuuluu, että Hän saanoi. Naamattu kertoo Hänestä, että Hän näkee, kuulee, tuntee, työskentelee, lepää, katuu j. n. e. Hän omistaa itsellensä inhimillisiä ominaisuuksia voidakseen puhua meille inhimillisesti käsitettävällä tavalla. Ellei Hän, olentonsa, tefojansa ja tahtonsa ilmoittaesjaan asettaisi itseänsä ymmärryksemme piiriin, emme voisi Häntä ollenkaan käsitellä.

Keinollinenkin luominen alkaa walkeudella jentähden, että walkeus on kaiken elollisuuden ensimmäinen ja wälttämättömin ehto. Walkeuden ilmestyminen aineellisessa maailmassa on esikwa siitä hengellisestä walkeudesta, joka Sanassa, Jeesuksessa Kristuksessa, on syynin kautta pimitetyssä maailmassa sittemmin ilmestynyt. Sillä, että luowa Jumala ja Henki ilmestyy teoisjansa luowana Sanana, ilmoittaa Hän myös persoonainsa kolmiyhteyden, jotta yhtenä Jumalana, yhdessä olemisessa yhtenä waikuttawat. (Job. 1: 1—4).

Minkäänlaista elämätä ei woi ilman walkeudetta olemassa olla. Jumala on itse walkeus. Se antoi elon henkimaailmalle, enkeleille. Se ilmestyi myöskin maapäälle elollisuudeksi. Tämä kaikkialle ulottuva ja kaikkia walaisewa walkeus oli hywä. Ennenkuin waloisat taiwaan kappaleet walaisivat maata, walaisi sitä yleinen Jumalan Heugen läsnäolemisen kautta sikäläiseen luonnonpiiriin waikuttawa walo, joka meille käsitteämättömällä tavalla, eroitti walkeuden pimeydestä, määräten pituudet päiwille ja öille, siihen saakka, kunnes aurinkoiden, kuuden ja tähtein kautta järjestetty walo ilmaantui maan päälle. Ensimmäinen päivä oli siis täten ikäänkuin walmistuksena neljännelle päiwälle.

Maan päälle, wastaisuudessa ilmestymälle elollisuudelle wälttämätöin, oli myöskin taiwaan awaruuden eli ilmakehän ilmestyminen. Taiwaan awaruus (maata ympäröiwä ilmakehä) jakoi wedet niin, että niistä oja nousi ilmaan ja oja laskeui maan päälle, joten näiden wejien wälille selkeni raitis ilma

puhdistamaan wesiä ja elähyttämään tulewaista elollisuutta. Pilwi-wesien kautta säädettiin myöskin säännöllinen wastaisuudessa ilmestytvän kuiwan maan kostuttaminen. Sitäpaitfi oli ilma myöskin wälttämätöin auringon walon säteiden maan pinnalle kokoamiseen; sillä ellei ilmaa olisi, ei woisi aurinko walaista eikä lämmittää maata, waan se näkyisi ikäänkuin waalea laaka mustalla pohjalla.

Elollisuuden mahdollisen ilmestymisen ehtona oli vielä kuiwan maan ilmestyminen wälttämätön. Wsien eroittaminen maasta tapahtui siten, että Jumalan säätämässä järjestyksessä ilmaantui maanpinnalle suuria epätasuuksia, joista wesien laaksoihin laskehtiesja wuoret ja ylängöt jäiwät kuiwille. Maan kaunisti Jumala kasweilla, antaen itselullekin lajille elonisa pitkittämisen ja sukunsa säilyttämisen mahdollisuuden siemenesjä, säätäen samassa ne tulewalle eläinkunnalle ravinnoiksi. — Kun elo kaswikunnassa oli ilmestynyt, niin kaswikunta, woidaksensa määrättyyn täydellisyhteensä kehleytyä, tarwitsi täydellisempää waloa ja säännöllistä aikain vaihtelemista; sentähden loi Jumala auringon, kuu ja tähdet. Samoin kuin ma, samoin myöskin kaikki taiwaan kappaleet, saivat keinottomassa luomisessa alku-aineellisen alkunsa. Jos otaksomme, että ne olivat ennen neljättä päivää määrätysjä täydellisyydessään, semmoisena kun neljäntenä päivänä ilmestyiwät ja että kolmannen päivän luomisen työ oli ne näkywiin saattanut, joka ilmestymisen siten tulisi luettawaksi neljännen päivän työksi, niin, tällöinen selitys poikkeisi Naamatun kertomuksesta. Sentähden otaksomme yksinkertaisesti, että Jumala neljäntenä päivänä täytti ensimmäisen päivän luomisen siten, että Hän kokosi walot taiwaalla erityisiin palloihin ja määräsi itselullekin säännöllisen liikuntonsa määrätysllä radalla.

Kun näin oli elon ehdot valmistettu, ilmestyi sitten wapaalla liikunnolla ja siikämisenjä siunauksella warustettu eläinkunta maan päälle, joista ensin luotiin alhaisemmat eläimet, matelewaiset, kalat ja linnut wiidentenä päivänä ja ylhäisemmat eläimet, nisäkkäät, kuudentena päivänä. Kun

kaikki olivat järjestyksensä luodut, luotiin viimeiseksi ih-
 minen valtiaaksi maan päälle, jonka luonnon herrana piti
 wallitsijan kaloja meressä, lintuja ilmassa, kasveja ja koko
 maata. Tähän asti ei ollut vielä yhtään luotua olentoa
 maan päällä, joka olisi voinut luoda filmänsä korkeuksiin
 Luojansa katseluniseen; ei löytynyt olentoa, jolla olisi ollut
 ymmärryksellä valaistua sielua, joka olisi voinut käsittää
 juuren Luojansa ääretöntä rakkautta, viisautta ja voimaa.
 Nämät juuret ominaisuudet annettiin Jumalan kuvaksi luodulle
 ihmiselle, jonka luomisessa uusi korkeampi luominen
 alkaa, joka hänessä valmistaa krumun luodulle maailmalle.
 Luodun ihmisen korkeus ilmoitetaan ensiksi sillä, että Juma-
 luuden Perioogat keskustelewat itsekansjansa sen luomisesta:
**tehkäämme ihminen meidän kuvaksemme meidän muotomme
 jälkeen;** toiseksi sillä, että hän luotiin Jumalan kuvaksi ja
 kolmanneksi, että hän asetettiin luonnon herraksi maan päälle,
 jonka piti sen näkyväisenä hallitsiana esiin tuoda ja edistää
 Luojansa tahtoa. Jumalan kuvalla, jonka ihminen luomisen
 alkutilassa omasi, ymmärretään sellaista luonnonlaatua, että
**koko ihmisen luonto oli Jumalan yhteydessä ja yhdistetty
 Häneen uskolla ja rakkautella.**

Luomisen päivinä katseli Jumala tekojansa erityisesti ku-
 takin lajisjansa. Lopuksi katsoi Hän kaikkiin tekoihinsa ylei-
 jesti ja ne olivat saugen hyvät. Siitä, että kaikki Hänen
 tekoja olivat hyvät, voimme päättää, ettei vielä kukaan
 silloin ollut enfeleisjälkään tapahtunut, vaan se tapahtui
 vasta luomisen päivän päätyttyä.

Jumala ei luonut maailmaa oman etuinsa edistämisen
 vuoksi, sillä Hän on kaikissa täydellinen, vaan Hän loi sen
 rakkautensa vaatimuksesta saattaakseen epäluksista joukkiota
 Hänen autuutensa osallisuuteen. Luomisella oli kahdella
 tarkoitus: 1:ksi Jumalan pyhäin ja rakkain tahto täyttämys
 ja 2:ksi luodun maailman täydellisyys ja autuus Jumalassa.
 Kun läpitsen olemattomuuden yön oli valkeus Jumalassa,
 niin evänsä ajatella pimeyttä kukaan minikään laisella aineelli-

seksi ijanfaiikkisuudeksi. Kun Jumala loi alkua-aineet valkeudesta, niin oli yö eli pimeys luomisen alussa ja niin muodoin oli yö päivän edelläkäviänä. Tästä yöstä ilmestyi ijanfaiikkisen Jumalan valkeus. — Sentähden sanotaan: ja niin tuli ehtoosta ja aamusta ensimmäinen, toinen ja u. j. e. päivä.

2. Paradiisi ja ensimmäinen ihmispari.

Jumalan luomakuntaa voimme katella kolmena eri-osana. 1) **Seutimaailmana**, jonka asukkaat, enkelit, ovat pyhiä, wäkeviä ja alati Jumalan kaswain edessä eläviä henkiä (hyvät enkelit), joiden toimena on Jumalan yhdistäminen, Hänen käskyjensä täyttäminen ja ihmisten autuuden edesauttaminen. (Ps. 104: 4; Ps. 103: 20—21; Math. 18: 10; Hebr. 1: 14.) 2) **Näkyväinen maailma**, (aistillisesti käsittettävä luonto), jonka tarkoituksena on Luojan todistaminen ja ihmisen palweleminen. 3) **Ihminen**, joka molempain edellisten välillä seisoo yhdyspiteenä, kuuluen henkensä puolesta edelliseen ja ruumiinsa puolesta jälkimäiseen. — Kun ihminen on luotu molempiin kuuluvaksi, on hän alkunsa saanut molemmista siten, että „Herra Jumala teki ensimmäisen ihmisen, Adamin, maan tomusta ja puhalsi hänen sieramiinsa elävän hengen ja niin tuli ihminen eläväksi sieluksi.“ — Jumala antoi itse ihmiselle nimen, mutta luonnon esineet ovat saaneet nimityksensä ihmisiltä. Adam merkitsee suomen kielessä ihmistä. —

Ihmisessä on ruumis, sielu ja henki (1 Tess. 5: 23). Sielu on ruumiin ja hengen välittäjä ja yhdistäjä. Se tekee ruumiin eläväksi, joka, ollen kaikkein wäikuttämisen wäikuttämättömänä wälikappaleena sielua palwelee, sen mukaan kun henki häntä siihen määrää. Henki on kuolematoin, ylluontoinen oja, sielu aistillisen elämän perustus, jonka mukaan ruumiillisen elämän liikunnat ja toimet tapahtuwat.

Wimemainitussa merkityksessä on sielu eläinkunnallakin. Kun yleensä puhutaan ihmisten sielusta, ymmärretään sillä henkeen yhdistettyä, järjellistä sielua, jommoista ei eläinkunnalla ole.

Ihminen, lähtiesänsä Jumalan luovasta kädestä, oli täydellinen siinä merkinnösssä, että hän oli täydellisyiden piirissä ja Jumalan yhteydessä tai ilman esteitä karttua täydellisyydessä, mutta ei siinä merkinnösssä, ett'ei hän ollut tarwinnut karttumista, taikka ei olisi päässyt täydellisemmäksi. Henkensä (sielunsa) puolesta oli hän warustettu **tiedon walolla, tahdon pyhyydellä ja tuunun rauhalla**. Se on: hän tiesi tarwoin Jumalan tahdon ja hänen tahtonsa tahtoi Jumalan tahtoa täyttää, jonka wuoksi oli hänen tuunonsa rauhassa koska hän ei synnistä mitään tiennyt. Ruuniinsa puolesta oli hän wapa kärsimisestä ja kuolemasta ja ulkonaisen tilansa juhteen oli hän luonnon herra. Kun ihminen oli luonnon herraksi luotu, aietti Jumala hänen ihanaan kaswitarhaan (Paradiisiin*) asumaan. Tässä ihanassa kaswitarhassa piti hänen ruumiinsa ja henkensä womat määrättyyn täydellisyhteensä kehittämän. Kun hän näki ympärillensä kaswawat kaswit, ilmaassa liitelewät linnut, maan päällä wapaasti liikkawat eläimet ja Paradiisiin wirroissa uiskentelewät eläimet (Mois. 2: 10), niin hänen huomionsa kiintyi niihin ja hän antoi niille lajinsa mukaiset nimet. Tässä suuressa luonnon opistosssa eiwät ihmiset kyenneet lapsuutensa aikana vielä omin mahtinsa elämään ja edistymään, sentähden Jumala käyskenteli heidän senssansa, niinkuin ainakin rakas isä käyskenteleo las-

(*) Hebrealainen sana: „Pardes“ merkitsee huwitarhaa. Niinmuodoin walmisti Jumala rakastetullensa, ihmiselle, erityisen ihanimman paikkunnan asuinpaikaksi. Mikä suuri rakkauden osoitus tässäin! — Paradiisi luullaan olleen Euftrat, Tigris, Sihon ja Zudurwirtain välillä, Armenian ylängöllä, ostitain siitä syystä, että historia wiittaa kansakuntain näiltä paikoilta alkunsa saaneen, ja ostitain siitä syystä että Raamatussa mainitaan Phori-Euftrat, wirta niiden neljän wirran joukossa, jotka Edenin wirrasta Paradiisissa kastelemaan kaarottuimat.

tensa keskellä kaswattaen, opettaen, waroittaen, harjoittaen ja koetellen heitä.

Sentähden, että ihminen kaiken järkensä luojan töiden tutkimiseen piti jännittämän, opetti Herra hänen ensi-aluffi yllinänjä ajumaan Paradiisissa. Kun hän esim. eläimiä katseli, näki hän kuinka kullakin oli kumppaninsa. Tämän huomio herätti hänessä halun oman kumppaninsa etsimiseen. Kuita enemmän hän sitä etsi, sitä enemmän hän luontoon tutustui ja niin tietoisuudessa waurastui. Ihmisen herra-walta piti sekä alkaman että alati pilkitettämän wapa-ehtoisen työskentelemisen kautta siten, että hänen piti Paradiisia, sen wiljelemisellä täydellisyhteensä kehittämän ja sen warjelemisen kautta estämän sinne ulkoa päin pyrkivää pahuutta pääsemästä. Hänen kutsunuksensa määränä oli woittaa yhä täydellisempi Jumalankaltaisuus, jonka hän oli saavuttanut wapaalla kuuliaisuudella kutsunuksensa täyttämisesjää.

Rakkauden yhdistys ei voi ilman wapaudetta olemassa olla. Jumalan rakkaus ihmistä kohtaan ilmaantuu siinäkin, että Hän loi hänen wapaalla tahdolla. Wapaa-tahtoisen ihmisen piti rakastajallensa osoittaman wapaatahtoisesti rakkautensa. Sentähden piti myös ihmisen tahto koeteltaman. Mutta että ihminen koettelemuksen kestäisi, eikä lankeisi, waroitti Jumala häntä jo edeltäpäin, sanoen: „syö wapaasti kaikkinaisista puista Paradiisissa, mutta hywän ja pahan tiedon puusta älä syö, sillä jona päivänä sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman.“ Wiolemmat, joko seijominen tahti lankeeminen olivat ihmisen omassa wallasja. —

Warmuudella woimme päättää, että enkelein lankeemus oli tapahtunut jo silloin kun Jumala warotti ihmistä tiedonpuun hedelmän syömisestä. Jos waaraa ei olisi olemassa ollut, ei liioin waroitusta olisi tarwittu. Mutta se millä hetkellä heidän lankeemuksensa tapahtui, on meille epä tietoisuudessa, sillä siitä ei raamattu kerro. Kuitenkin niiden himmeäin todistusten nojalla, joita woimme raamatusta saada,

näyttää siltä, että se olisi tapahtunut vasta luomispäivään päätyttyä. Kun Jumala katjeli kaikkia tekojansa ja ne silloin olivat jangen hyvät, niin sanan: „**kaikkia**“ perusteella voimme päättää, että kaikki enkelitkin olivat vielä hyvät, ja sanan: „**olivat**“ perusteella, että kaikki Jumalan teot eivät olleet ainoastansa Hänen luowasta kädestänsä lähteisjään hyvät, vaan että kaikki olivat vielä yleiselläkin tarkastushetkellä hyviä. Näiden perusteiden nojalla tulemme siihen päätöseen, että enkelit lankeesivat edellä sanottujen tapausten wälillä. — Olkoon tämän asian laita kuinka hyvänsä — se ei kuulu itse autuutemme asiaan. Meillä on kyllä siinä, että sen tiedämme, ett'ei pahuus ole Jumalasta alkuaansa saanut.

Ihmisen kehkeentyminen piti tapahtuman hänen wapaatahtonsa piirisä. Tämä ei ilmaannu ainoastaan hänen wapaehtoiseen työskentelymiseen antaantumisessaan, vaan myös siinäkin, että hän sai itsensä wapa-ehtoisesti awioliittoon määrätä. Jumala tosin häntä huomanttaa awiokumppanin tarpeellisuudesta sanoen: „**ei ole ihmisen hyvä yksinäänsä olla**“ ja lupaa myöskin hänelle awin, mutta ei sitä kohta anna, vaan tuopi eläimet hänen eteenä, että hän ne nimittäisi. Täten tuli Adam huomaamaan, kuinka kullakin oli kumppaninsa ja kuinka hän oli yksin. Kun nyt yksinäisyytensä tunteminen oli hänessä herättänyt kaipauksen ja ikävän kumppaninsa perään, teki Jumala hänelle waimon hänen kylkiluustansa. Sekin, että waimo luotiin miehen kylkiluusta, osoittaa ett'ei waimoa luotu miehen orjattareksi, vaan hänen elämänsä sulostuttawaksi, rakkaaksi kumppaniksi. Samoin kun kylkiluu on aiwan lähellä sydäntä ja suojelee sitä kaikilta mahdollisilta loukkauksilta, samoin on myös oikea awiowaimo pidettävä sydämen kalleimpana tawarana, joka rakkaudellaan sulostuttaa miehen elämätä ja helleydellään suojelee häntä elämän moninaisiin murheisiin ja waaroihin waipumasta. Kun Jumala on awiosäädyn säätänyt ja ihminen siihen itsensä wapa-ehtoisesti antanut, sentähden sitä ei saa muu kuin suo-

lema purkaa. Vanhemmat älkää lapslanne pakottaako heille vastenmieliseen avioliittoon, koskei Jumalakaan sitä tee!

Seitsemäntenä päivänä lepäsi Jumala kaikista teoistansa. Lepääminen, sanan tavallisesja merkinnössj, on sama kuin herkeäminen tavallisista jokapäiväisistä töistä. Sanat „Jumala lepäsi“ on ymmärrettävä niin, että Hän seitsemäntenä päivänä lakkasi keinollisen luomisen töistä, jonka perästä alkaa Hänen, maailman loppuun saakka kestävä, ylläpitävä (kaitseva), luominen, jonka kautta luotu maailma on aikojen varrella kehkeentynvä määrättyyn täydellisyhteensä.

Wikon viimeistä päivää, lauantaita, nimitettiin Vanhasja Testamentisja Sabbathiksi, joka merkitsee lepopäivää ja wietettiin luomisjuhlan muistoksi, ollen samasja esikuwa Jumalan lasten ijankaikkisesta lepopäivän wietämisestä; sillä, samoin kuin Jumala luomistyön päätettyänsä wirwoitti itsensä luotujensa ja warsinkein luomakunnan kruunun, Hänelle kiitosta weisaawan, kuwaksensa luodun ihmisen ihaelemisella, samoin saawat myöskin luodut, edistymisensä ja tarkoituksensa täytyttyä, lewätä Jumalan autuaassa lewossa (Hebr. 4: 9, 10). Ijankaikkinen lepo, johonka valmistautumista warten on Jumala meille lepopäivän jättänyt, on kaisen maallisen työn ja waiwan herkeäminen, jonka perästä toinen äärettömästi korkeampi waiwuttawaisuus alkaa Jumalan ijankaikkisessa näkemisessä, ylistämisessä, Hänen kunniansja ja autuutensa muuttumattomasja osallisuudesja ja luotujen sulkeentumisessä Hänen täydellisempään rakkauteensa.

Jumala on olemisensä puolesta ijankaikkinen täydellisyys ja rakkaus. Kailki mitä Hän on tehnyt, on Hän tehnyt ijankaikkisen autuutensa osallisuutta warten. (Siihen wiittaus Room. 8: 21). Että hänen alkuperäisen tarkoituksensa, Hänen olentonsja äärettömyyden ja Hänen rajattoman rakkautesja käsittäiimme, on Hän jo Raamatun ensimmäisellä lehdeellä, luomisen kertomuksessa, itsensä ilmoittanut; sillä kertomus Jumalan luomistöistä osoittaa Hänen kailfiwaltaansa ja sen ihmeellinen järjestys todistaa Hänen äärettömästä rak-

kaudestaanja. — Luomistyön ihmeellinen järjestys ihanim-
masti ilmaantuu siinä, että Luoja ensin elottomassa luon-
nossa valmistaa elollisten ilmestymijelle kaikki elon ehdot ja
Luojan viisaus ja rakkaus siinä, että Hän jo edeltäpäin wal-
mistaa kaikille heidän täydelliset tarpeensa.

3. Syntiin lankeeminen.

Kun wakaasti kuuntelemme omantuntomme ääntä ja Zuma-
lan sanan walosja tarkastamme luomakuntaa, niin tulemme
huomaamaan, etteivät ihmiset, eikä luontokaan, enään ole
alkuperäisessä autuaallisessa tilassaan, waan että sitä on joku
suuri turmio kohdannut, joka, kaikialle kaikiksi ajoiksi, on rau-
hattomuuden ja surkeuden saattanut, jonka sairauden alla
kaikki huokaawat ja josta kaikki tawallansa toiwomat wapaut-
tamisensa päivää. Syyn tähän löydämme synnissä, joka sai
aikunsa Syntiin lankeemisessa. Synnillä ymmärretään kaik-
kea sitä mikä sotii Jumalan tahtoa vastaan.

Eroawaisuus ihmisen ja enkelein syntiin lankeemisessa
ilmaantuu siinä, että enkelit synnyttiwät synnin itse itsesjansä,
jota vastaan ihminen tuli siihen ulkoa päin wietellyksi. Sen
tähden sen seurauksillakin, ihmisiin ja enkeleihin katsoen, on
suuri ero. Kun enkelit synnyttiwät synnin itse itsesjansä,
muuttui koko heidän olentonsa itse synniksi, jota vastaan
synti, johon ihminen ulkoa-päin wieteltynä, lankei on tunken-
tunut läpitse hänen olentonsa ja saastuttanut sen, mutta ei
kuitenkaan hänen olentonsa ole sen kautta itse synniksi tullut,
jonka wuoksi hänessä vielä löytyykin myöntywäisyys pelastuk-
sen vastaan ottamiseen.

Wietellesjä ihmistä syntiin, käytti persoonallinen kateuden
ja petoksen henki, perkele, wälikappaleinauja: **kärmettä, sanaa**
ja omenata. Eläinkunnan esikoisena esiintyy lämme käyttäen
sanaa, saadaksensa ensin waimon mieltä kieltyn puun hedel-
mään kiintymään, kuin myös tuolla utelwaisella, wietkaalla,

työmyksellensä: „Janoiko Jumala, älkäätkö syövätkä kaikkein parhaimmista puista Paradisisa?“ häntä epäilemään, josko Jumala oli todellakin niin janonut — ehti sen on Adami, tahi joku muu tehnyt. — Kärme ja omena olivat silmin nähtävät esineet. Sana taas puolestaan ei ole mitään korvin kuuluttavaa lausea, vaan se on sielun oleennon näkymätönnä voimma, joka aistillisen välityksen kautta voimakkaimmasti kuuliasja vaikuttaa sen hengen mukaan, mikä henki puhutusja sanasja ja sen kuuliasja vaikuttaa.

Kärme tuli vaimon tykö siitä syystä, että vaimo oli luotu heikommalla luonnolla kuin mies, kuin myös Jumala oli kielon tiedon puun hedelmän syömisestä hänelle Adamin kautta antanut. Mutta vaikka kielto olisi hänelle miehensä kautta annettu, tiesi hän kumminkin tarkoin sen, että tämä kielto oli Jumalan, eikä kenenkään muun, kielto, jonka näemme hänen vastauksestaan: „me syömme niiden puiden hedelmistä, jotka ovat Paradisisa: Mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä Paradisia on Jumala sanonut: älkäätkö syövätkä siitä ja älkäätkö ruuvelko siihen, ett’ette kuoli.“ Vaimon vastaus itsetietoisuutta oli aivan oikea ja siinä ilmaantuu vielä suora, teeskentelemätönnä — viattomuutta todistava — rehellisyys. Hän tunnustaa tietävänsä Jumalan kiellon ja läskyn, eikä niiden totuudesta epäile. Mutta se, että hän vietteliän kansja keskustelemaan antaantui, oli häneltä jo väärin tehty. Hänen oli pitänyt rakkaudella ja luottamuksella kuulla ainoastansa sitä mitä Jumala oli sanonut ja lausua kaikkea vieraita neuvoja, tukahuttaa sydämeensä tunkeentuvan uteliaisuuden himon, jota kärme ensimmäisellä työmyksellensä koetti hänen sydämeensä sytätä jo hiljaisesti, antamatta mitään vastaus-ta, vietteliätä paeta. Jos hän näin olisi synnin tilan karttanut, olisi hän myöskin lausumien välittänyt. Antuas on se, joka ei waella jumalattomain neuvoissa, eikä seisoo syntisten teillä, eikä istu kussa pilkkaajat istuivat. (Bj. 1: 1.) Emme saa synnin kansja leikkellä, sillä jos se saapi formen sijan, niin se pian ryöstää kämmenentkin lewenden.

Ensimmäisellä kysymyksellään ei karme tosin saanut waimoa epäilemään Jumalasta, mutta sai kuitenkin hänessä niin paljon uteliaisuutta herätetyksi, että hän sai tilaisuuden pitemmältä hänen kansansa puhua. Nyt käyttää hän saatanallista walhettansa, sanoen: „**Ei suinkaan pidä teidän kuolemalla kuoleman.** Waan Jumala tietää, että jona päivänä te syötte siitä, aukenevat teidän silmänne ja te tulette, niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan.”

Jumala oli heitä ennen kieltänyt syömästä ja sanonut, että jos he sen tekewät pitää heidän kuolemalla kuoleman. Tämän tekee perkele walheeksi sanoen: „**ei suinkaan pidä teidän kuolemalla kuoleman,**” eli toisin sanoen: Jumala walehtele, ei hänen tarkoituksensa ole teitä kuolemasta wanjella waan Hän on teille kiellon, kadehtien teidän onneanne, antanut, “ **sillä Hän tietää, että jona päivänä te siitä syötte aukenevat teidän silmänne ja te tulette niinkuin Häntä tietämään hyvän ja pahan.**” Kun wertaamme tätä edelliseen kysymykseen, niin näemme kuinka hienosti perkele alussa esiintyy kawaluutkinsensa ja kuinka hän lopuksi on niin ropirohkea, että hän uskaltaa Jumalankin tehdä walehteliaksi walheellansa. Tähän asti olivat ensimmäiset ihmiset pelwolla katselleet tuota ulkonaisesti kaunista kieltyä puuta ja kummastuneet sen hedelmätä, mutta nyt, kun he antaantuivat keskustelemaan wieteliän kanssa, katseliwat sitä Jumalan petoksen esineenä ja wäärällä toiwolla rupešiwat luulottelemaan, että se oli todellakin semmoinen „hyvän ja pahan tiedon puu”, joka oli heidätkin Jumalan kaltaiseksi tekewä, saattamalla heidät tietämään „hyvän ja pahan.” Nyt kaikuiwat heidän kormišsansa sanat: „**ei suinkaan pidä teidän kuolemalla kuoleman**” paljoa suloisemmalta, werrattuna siihen kammoon, jonka he tunsiwat Jumalan ¹³⁹ jamaista: sinun pitää kuolemalla kuoleman. Waimo piti nyt Jumalata walehteliana.

Koska himo on siittänyt, niin hän synnyttää synnin; mutta koska synni täytetty on niin se synnyttää kuoleman. (Zak. 1: 15.) Puu jota ensimmäiset ihmiset tähän asti olivat

Jumalan kiellon tähden kammokuneet, vaikka se ulkomuodoltaan kyllä ihana oli, muuttui nyt wainon silmissä ihanaksi, ei ulkomuodon tähden, vaan sen lupauksen tähden, jonka karme oli hänelle wakuuttanut. Niinkau'an kuin waimo oli rakaudella ja uskolla Jumalaan yhdistetty, niinkau'an hän uskoi, **ett'ei puu ollut hywä**, mutta kohta kun hänen sydämenä oli epäuskolla Jumalasta luopunut, rupeesi hän kieltyä puuta rakastamaan ja Jumalata wihaamaan, pitäen Häntä petturina ja hänen tulewaisen onnensa kadehtiana. Epä-usko synnytti hänessä ylpeyden. Uskoen perkeleen walhetta, **otti hän sen puun hedelmästä, söi ja antoi myös miehelleenä siitä ja hän söi**. Epä-usko oli hänen syössyt siälliseen lankeemukseen, joka sitte itse työssä ulkonaisesti täytettiin. Kun waimo oli langennut, syntyi hänessä halu saada miestänsäkin samaan kadotukseen. Hän antaantui wietтелиän wälkappaleeksi miehenä langettamisessa, jonka näemme siitä, että hän ojenfi hänelle kieltyyn puun hedelmän. Et sinä tarwitse olla parempi minua. Tämä on yleinen aate suruttomassa maailmassa, jossa todellinen lähimmäisen rakkaus puuttuu. **Synniin palkka on kuolema**. Wietтелиän wakuutuksen mukaan **aukeni wat heidän silmänsä ja he ätkäsiwät olewansa alasti**. Mutta mikä näköala heidän silmänsä eteen aukeni? He huomaittiwät hyljänneensä Jumalan, jaastuttaneensa itesensä. Hänen kuwan ja kadottaneensa wapautensa, sekä tunsiwat joutuneensa pahunden orjawan allamaisiksi. Häweten tunsiwat he luopuneensa alkuperäisestä korkeasta kutsumuksestaan. Turtiessansa synnin wallan itesensä wallitsewan, tunsiwat he kadottaneensa juuren herrawaltansa luonnon waltakunnan hallinnossa. **Se walo**, joka wiattomuuden tilassa oli heidän tietöansä walaisfut, oli nyt kadonnut, se rakkaus, joka heidät oli rakkaaf. Luojaansa yhdistännyt, oli nyt sammunut ja wihasi muuttanut, se luottamus, jolla he ennen oliwat Jumalaan luottaneet, oli nyt muuttunut pelwoiksi ja se rauha, jonka he tätä ennen tunnoissansa oliwat tunteneet, muuttui rauhattomuudeksi, ja mikä kauheinta! — **tunsiwat he itsensä ajallisen ja ijanlait-**

hisen kuoleman alaisiksi. Se, että he kuuliwat Herran Jumalan äänen, todistaa omantunnon wieläkin olewan ihmisessä jemmaisena walon jäteenä jonka kautta hänellä on mahdollisuus Jumalan äänen kuulemiseen. Adam ja Ewa kuuliwat Herran Jumalan äänen, mutta he tahtoivat Hänen kaswoinja edestä paeta ja peittää rikostansa ja surkeuttansa. **Se sitoiwat yhteen siikunapunn lehtiä ja tekivät heillensä peitteitä.** Tässä ilmaantuu synnin turmeleman ihmisjydämen luonne. He eiwät rikoksen alaijina nöyryhdellä langenneet Herrania eteen, eiwätkä tahtoneet syntiänsä tunnustaa, waan koettiwat omilla keinoillansa itseänsä auttaa ja surkeuttansa peittää.

Ihminen tuli niinkuin wiettelä oli sanonutkin, tietämään hyvän ja pahan, mutta ei siinä merkinnössä kun hän oli sitä toivonut. Hän ei tiennyt mitään pahasta, niinkauan kun hän oli w'attomuuden tilassa, sillä hän ei tuntenut mitään pahaa, kun se ei hänessä ollut olemassa. Mutta niinpian kun hän lankei Jumalasta tuli hän molemmat tuntemaan. Jumala tietää pahan kaikkitietäwäisyydellänj ja se on ulkona Hänestä, jota vastaan ihminen sen kasittaa itjesänsä wallitsewana ja hänellä vastaan seijomattomana woimana.

Langennut ihminen häpeä sentähden kun hän oli antautunut petoksen pauloihin uskoen sitä ja pelkäsi sentähden kun hän tunnosjanja tunsi wanhurstaan Jumalan koston rikostenja kautta ansainneensa. Häpeä ja pelko oliwat ensimmäiset tunteet synnin palkasta.

Kun Adam ja Ewa eiwät saaneet itjellensä tyydyttäwää peitettä siikunapunn lehdistä, turwaantuivat he totuuden puheen puettuun walheeseen. Adam sanoo: **„Minä kuulin synnin äänes ja pelkäsin, sillä minä olen alasti, sentähden minä lymyin.“** Samassa kun hän koettaa rikostansa walheen puollustuskielwellä peittää, rohkenee hän myös Jumalatakin synittää sitä, että Hän oli hänen alastomaksi luonut. Rakkouden ja nöyryyden sijaan oli hänen sydämeensä ylpeys ja katumattomuus astunut. Mikä selkeä todistus synnin tuottamasta tuhosta.

Jumala etsii ihmistä, eikä ihminen Jumalata, Hän pitää kiinni ihmisestä eikä ihminen Hänestä. Adam lymyysi emäntinensä puiden sekaan Paradiisissa. Jumala kutsui häntä: „Adam kusjas olet?“ ja vaikka Hän sai häneltä katumattoman, walheellisen, vastauksen ei Hän häntä wanhurstaalla tuomionsansa tuominnut, waan johdatti häntä uudistetulla kysymyksellänsä: „kuka sinulle ilmoitti, ettäs alasti olet?“ Ettös syönyt siitä puusta, josta minä sinna haastoin syömästä? rikoksensa katumiseen ja tunnustamiseen. Mutta mitä Adam teki? Nyt, kun hän ei enään woinut Jumalata syyttää, syytti hän waimoansa: waimo, jonka annoit minulle, autoi minulle siitä puusta ja minä söin. Tästä kyllä selwästi näkyy, että Adami tieten söi kieltyyn puun hedelmästä (ehkä olikin kärkeen ja waimon keskustelemisen aikana saapuvilla, näki mitä tehtiin ja kuuli mitä puhuttiin), mutta ei kuitenkaan tahdo wieläkään syyksensä sitä tunnustaa, waan, huolimatta siitä miten waimoparalle käwisi, syöä syyn hänen päällensä. Wiwan sama wika myös waimossa eüintyy. Häneltä puuttuu myöskin rakkaus. Hän syöä syyn kärkeen niskoille sanoen: „kärke petti minun ja minä söin“, syyttäen myöskin samassa Jumalata, siitä kun Hän oli mokoman elukan luonut.

Jumala on pyhä ja wanhurstas, Hän ei jätä syntiä rankaisematta. Kirouksen rangaistus kohtasi ensin kärkeettä sentähden, kun siitä oli ihmisen lankeemus alkunsa saanut. Hän jai tuomionsa ilman mitään edellyttävää tutkintoa*). Mitä itse kiroukseen sywemmässä merkityksessä tulee kohtasi se sitä näkymätöntä wiettelää, joka käytti kärkeettä wälikappaleenansa. Kuitenkin tuli kärkeekin tämän kirouksen kautta alennetukfi alemmakfi kaikkia luontokappaleita. Sen kirottu tila ilmaantui jo sinäkin, että sitä kaikki inhowat, kammowat ja wihaawat. — Kärkeellä on hengellisessä katsannossa suuri

*) Tästäkin näemme, että tuomio oli jo langenneiden enkelein ylitse julistettu ja että heidän tilansa jo oli auttamaton.

merkitys. Sen kavaluus, myrkyllisyys ja inhottavaisuus on kuvaus synnistä, jota meidän pitää vielä suuremmalla kauhulla, kun kärmettä, vihaaman ja karttaman.

Jumala lähestyy ensin ihmisiä tarjoten heille Hänen armoansa, eikä langennut ihmiskunta ensiksi Hänä, anoen Häneltä armoa. Sentähden antaa Hän heille lupauksen Kristuksesta, joka oli järkewä perkeleen herrawallan, voittawa synnin, kuoleman ja helvetin, ja vapauttawa koko ihmiskunnan Jumalan wihan tuomioista, ennenkun Hän heille julisti rangaistuksen. Ellei Jumala olisi näin edeltäpäin antanut sowitzajaa luvatussa waimon siemenessä, Kristuksessa, olisi Hänen, wanhurskautensa vaatimuksen mukaan, täytynyt heidät awuttomina ijankaikeesti kadotetuiksi tuomita, mutta kun lupaus Kristuksesta oli annettu, oli myös kuoleman tuomio Hänen täytettäväksensä jätetty ja se rangaistus, vaikka siihen tosin oli kuoleman tuomioon yhdistetty, jonka Jumala ihmisten ylitse julisti, tarfoitti ainoastansa ihmisen nöyryyttämistä ja syntisyytensä tuntemiseen saattamista, jonka kautta heidän piti tulla awuttomina ajetuksi lunastuksen vastaanottamiseen. Sitäpaitsi annettiin tämän kautta perkeleelle, joka tietysti mahtoi luulla jo lopullisesti woittaneensa, tietää, että vielä pitkälinen kamppaus oli ihmiskunnan ja hänen välillänsä kestäwä, jossa hänen pitää lopullisesti perinpohjaiseen häwiöön joutuman. Waino, waimon siemenen Kristuksen ja Hänen uskowaistensa, ja kärmeen siemenen, perkeleen ja hänen palweliainsa, epäuskoisten, välillä on kestäwä maailman loppuun saakka. Kristus on jo kärsimisellänsä ja kuolemallansa kärmeen pään järkenyt ja kärmee Hänen kantapäähänsä pistämisellä ei ole muuta aikaan saanut kuin, että hän on kuolettanut Kristuksen inhimillisen luonnon, mutta sekin on ylösnousseen Kristuksen kirkastettuna ruumiina Hänen Jumalalliseen olentoonsa ijankaikeisesti yhdistettynä nousut ylös woittolisena sankarina kuolleista ja Hän on kaikkiwaltias hallitsia ijankaikeudesta, jonka waltakuntaa ei woi helwetin portikkaan kufistaa.

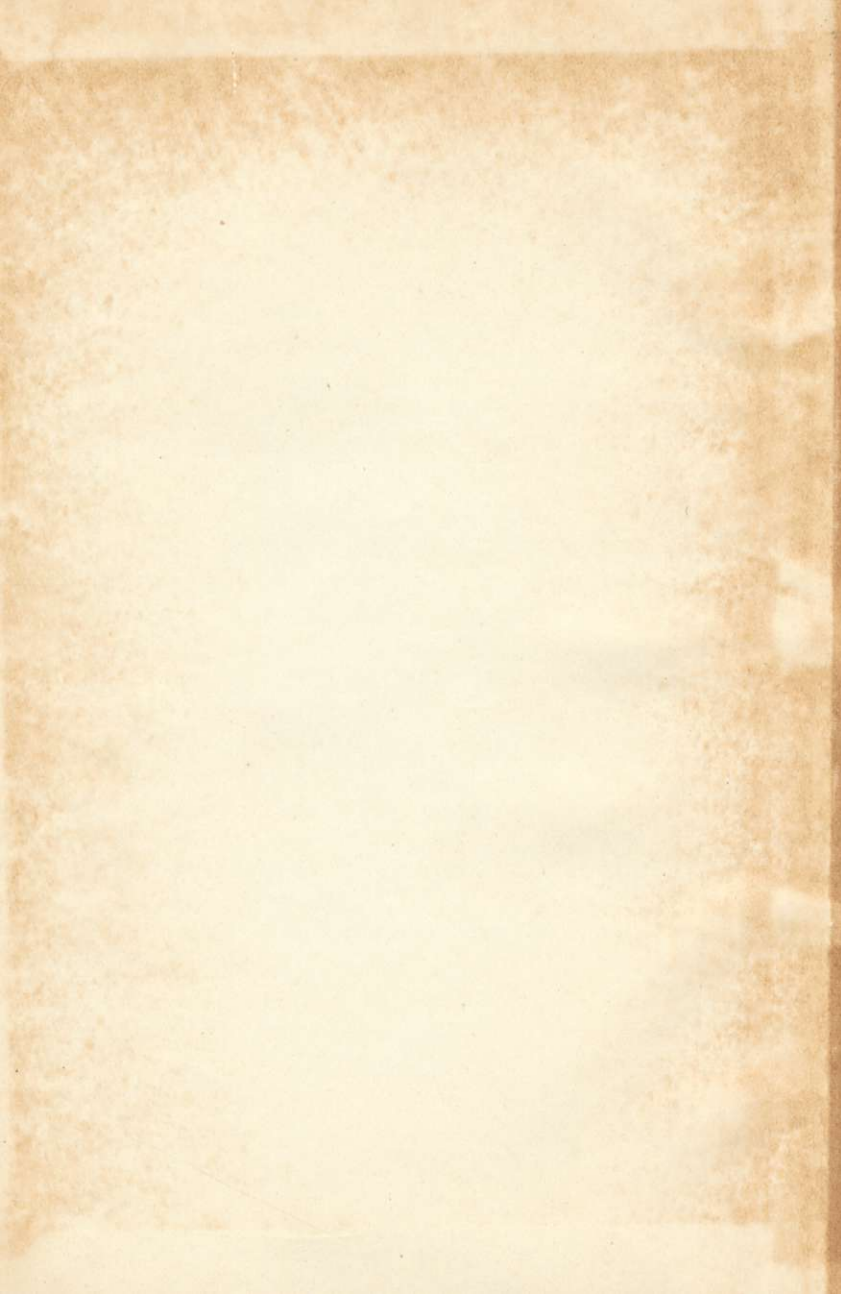

Naamatunhist.

Tuhkainen

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOEKELMA

120 102 0548

